

ด่วน

ที่ กค ๑๐๑๐/มคก



กค ๑๓๓
วันที่ ๑๗ พ.ค. ๖๑
เวลา ๑๗.๐๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๖๖๐๒ มคก
รับที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๑ ๑๖.๔๔

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วน ที่ นร ๐๔๐๒/๒๖๔๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑
๓. แถลงการณ์ของการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๓

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่อง ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาอนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังเป็นหัวหน้าคณะ เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเชีย-ยุโรป (Asia-Europe Finance Ministers' Meeting: ASEM FinMM) ครั้งที่ ๑๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงโซเฟีย สาธารณรัฐบัลแกเรีย พร้อมทั้งอนุมัติการเดินทางของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เข้าร่วมประชุมดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ขอนำเสนอผลการประชุมดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบและเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการ ประชุมสุดยอดผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๒ (12th ASEM Summit-ASEM 12) ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ซึ่งนายกรัฐมนตรีมีบัญชาตอบรับในหลักการเข้าร่วม การประชุมดังกล่าวแล้ว

/๔. สำระสำคัญ...

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ การประชุม ASEM FinMM ครั้งที่ ๑๓ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนจาก บัลแกเรีย (นาย Vladislav Goranov) เป็นประธาน พร้อมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนจาก ประเทศสมาชิก ASEM (อาเซม) ทั้งจากฝ่ายยุโรปและเอเชีย รวม ๔๔ ประเทศ คณะกรรมาธิการยุโรป และผู้แทน ระดับสูงจากองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ ธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ธนาคารกลางยุโรป ธนาคารพัฒนาเอเชีย เป็นต้น โดยที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาเซมได้หารือในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑.๑ พัฒนาการทางเศรษฐกิจภายใต้หัวข้อพวกเราพร้อมเผชิญกับภาวะ เศรษฐกิจโลกถดถอยครั้งต่อไปหรือยัง (Economic developments-Are we ready for the next global downturn?) โดยเห็นว่า เศรษฐกิจโลกปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจยุโรปและเอเชีย ซึ่งมีอุปสงค์ภายในประเทศเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ อนึ่ง ปัจจัยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของยุโรป มาจากอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำ การบริโภคภาคเอกชนที่แข็งแกร่ง และระดับความเชื่อมั่นของ ภาคเอกชนและภาคครัวเรือนที่สูง ขณะที่ปัจจัยบวกของการเติบโตทางเศรษฐกิจเอเชียมาจากอุปสงค์ ภายในประเทศที่เข้มแข็งและการส่งออกที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจโลกยังคงเผชิญกับ ความท้าทายต่าง ๆ อาทิ การดำเนินนโยบายปกป้องทางการค้า ความเปราะบางทางการเงิน การดำเนิน นโยบายการคลังที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเศรษฐกิจ (Pro-cyclical) ของสหรัฐอเมริกา ระดับหนี้ภาคเอกชน ที่เพิ่มสูงขึ้นในหลายประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินของภูมิภาค ที่ประชุมได้เน้นย้ำถึงบทบาทของกลไกความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจของภูมิภาค เอเชียและยุโรป ได้แก่ European Stability Mechanism (ESM) มาตรการริเริ่มเชียงใหม่สู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation: CMIM) และการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค ของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Macroeconomic Research Office: AMRO) และสนับสนุนให้ มีความร่วมมือระหว่าง IMF กับกลไกความช่วยเหลือทางการเงินดังกล่าวมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมการ รับมือกับภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอยครั้งต่อไป ที่ประชุมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างทั้ง ๒ ภูมิภาค ในการดำเนินนโยบายภาคการเงิน การคลังควบคู่ไปกับการปฏิรูปโครงสร้าง (Structural Reform) พร้อมทั้ง ดำเนินมาตรการดูแลความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจมหภาคและสถาบันการเงิน (Macro-Prudential Measures) เพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคง ทัวถึง และยั่งยืนต่อไป

๔.๑.๒ ภาษีกับการเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Tax and Digitalization of the Economy) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซมเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการเข้าสู่ เศรษฐกิจดิจิทัลมีส่วนช่วยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจแต่อาจนำมาซึ่งความท้าทายด้านภาษีระหว่างประเทศ และการระดมทรัพยากรภาครัฐ ซึ่งที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวางถึงแนวทางต่าง ๆ เพื่อรับมือกับความท้าทาย ดังกล่าว พร้อมทั้งยินดีที่องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) ได้ทำการศึกษาเรื่องความท้าทายด้านภาษีจากการเข้าสู่เศรษฐกิจ ดิจิทัล (Tax Challenges Arising from Digitalization) ซึ่งได้ระบุถึงแนวทางในการขจัดความซ้ำซ้อนของ การจัดเก็บภาษีระหว่างประเทศ ในการนี้ ผู้แทนจาก OECD ได้สนับสนุนให้สมาชิกอาเซมเข้าร่วมใน Inclusive Framework ซึ่งอยู่ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกัดกร่อนฐานภาษีและการโยกย้ายกำไรไปต่างประเทศ (Base Erosion and Profit Shifting) ของ OECD เพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศและเพิ่ม ประสิทธิภาพของความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการภาษีซ้ำซ้อน ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาเซมได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการทบทวนแนวคิดในการจัดสรรกำไรให้สอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจดิจิทัล

เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดเก็บภาษีจากธุรกิจดิจิทัลที่เป็นธรรม นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนได้แสดงความมุ่งมั่นในการร่วมมือกันรับมือกับความท้าทายด้านภาษีจากเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อยกระดับการจัดเก็บภาษีระหว่างประเทศต่อไป

๔.๑.๓ การรับมือกับความเสี่ยงใหม่ ๆ ในระบบการเงินโดยเฉพาะการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Addressing New and Emerging Risks in the Financial System-Cyber Security) โดยเห็นว่า เทคโนโลยีทางการเงินเข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงในช่วงที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทางเทคโนโลยีที่เพิ่มมากขึ้นอาจนำมาซึ่งความเสี่ยงใหม่ ๆ โดยเฉพาะความเสี่ยงจากภัยไซเบอร์ซึ่งเป็นประเด็นที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ เนื่องจากความเสี่ยงดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีรูปแบบที่หลากหลายและซับซ้อน และส่งผลกระทบในวงกว้างต่อระบบการเงินโลก ซึ่งที่ประชุมได้มุ่งเน้นสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการสร้างความไว้วางใจ (Trust) เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) นอกจากนี้ การพึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลอย่างรอบคอบทั้งจากหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนพร้อมที่จะร่วมมือกันในการเสริมสร้างความมั่นคงของการให้บริการทางการเงินและสถาบันการเงินต่อไป

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนได้ร่วมกันออกแถลงการณ์ (Communique) ของการประชุม ASEM FinMM ครั้งที่ ๑๓ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๑.๔ การประชุม ASEM FinMM ครั้งที่ ๑๔ จะจัดขึ้นในปี ๒๕๖๓ โดยคาดว่าประเทศสมาชิกฝ่ายเอเชียจะเป็นเจ้าภาพ

๔.๒ การประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ผลการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกอบด้วย

๔.๒.๑ การประชุมหารือทวิภาคีกับนาย David Lipton รองผู้อำนวยการอันดับที่หนึ่ง (First Deputy Managing Director) ของ IMF โดยได้แลกเปลี่ยนความเห็นและมุมมองต่อสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ชี้แจงว่า เศรษฐกิจไทยในปีนี้มีแนวโน้มขยายตัวได้ดี โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เช่น การขับเคลื่อนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน มาตรการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยโดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม การปรับปรุงกฎระเบียบภายในประเทศ เป็นต้น สำหรับฝ่าย IMF ได้แสดงความกังวลว่าสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจส่งผลกระทบในวงกว้างต่อเศรษฐกิจโลก สำหรับเศรษฐกิจไทย ฝ่าย IMF เห็นว่าดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยเกินดุลในระดับสูง จึงเสนอแนะว่าไทยควรยกระดับการลงทุนในประเทศ และควรปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวอย่างยืดหยุ่นมากขึ้น นอกจากนี้ ฝ่ายสหรัฐอเมริกาได้สอบถามถึงระดับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานในไทยที่มาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งฝ่ายไทยให้ข้อมูลว่า ไทยเปิดรับการร่วมลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานจากประเทศอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ไทยอยู่ระหว่างการปรับปรุงพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจน คล่องตัว และสามารถสนับสนุนให้โครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนเกิดได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๔.๒.๒ การประชุมหารือทวิภาคีกับนาย Petteri Orpo รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังสาธารณรัฐฟินแลนด์ โดยได้แลกเปลี่ยนความเห็นและมุมมองต่อสถานการณ์เศรษฐกิจ
ระหว่างกัน โดยฝ่ายฟินแลนด์ให้ข้อมูลว่า เศรษฐกิจของฟินแลนด์ในปี ๒๕๖๐ ขยายตัวที่ร้อยละ ๓.๐ ซึ่งเร่งขึ้น
จากปีก่อนที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙ และมีอัตราการว่างงานอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ ๗.๐ ขณะที่ ฝ่ายไทย
ได้ชี้แจงว่า เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๑ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ ๔.๒ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการส่งออก
สินค้าและการขับเคลื่อนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และมีอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ ๑.๒
(ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๑) นอกจากนี้ ฝ่ายฟินแลนด์ได้แสดงความสนใจต่อการดำเนินโครงการ National
E-Payment ของไทยและเชิญชวนให้ไทยศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัลและระบบ
ภาษีอิเล็กทรอนิกส์ที่ประสบความสำเร็จของฟินแลนด์ และได้แจ้งว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
สาธารณรัฐฟินแลนด์อาจจะเดินทางมาประเทศไทยในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ เพื่อหารือกับกระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคมในเรื่องนี้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบผลการประชุม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ajcharac@fpo.go.th